

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

19 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul lărgit în componența:

președinte

judecători

Ursache Petru

Toma Nadejda

Timofti Vladimir

Alerguș Constantin

Țurcan Anatolie

judecând recursul în anulare declarat de Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, prin care se solicită casarea sentinței Tribunalului militar al diviziei nr.359 pușcași Iarțevo din 13 ianuarie 1945, în cauza penală în privința lui

Grosu Semion Anastasievici, născut în anul XXXXX, originar din XXXXX.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Tribunalului militar al diviziei nr.359 pușcași Iarțevo din 13 ianuarie 1945, Grosu Semion Anastasievici a fost condamnat în baza art.19-58-1 „b” și art.19-58-8 Cod penal al RSFSR la 10 ani privațiune de libertate, cu interdicție în drepturi pe un termen de 5 ani.

2. Potrivit sentinței inculpatul Grosu Semion a fost declarat vinovat și condamnat pentru faptul că, fiind ostaș al armatei roșii și având atitudine ostilă față de regimul sovietic, a desfășurat agitație antisovietică de ordin contrarevoluționar printre militari, îndreptată împotriva armatei roșii, totodată, a lăudat viața ostașilor armatei germane. În prezența ostașilor, inculpatul a declarat că, odată ce ajunge pe front, va evada din unitatea militară și va trece de partea inamicului pentru a lupta împotriva armatei roșii. Afară de aceasta, fiind nemulțumit de serviciul în armata roșie, inculpatul și-a exprimat intențiile teroriste în privința comandantului subdiviziunii sale.

3. La 07 septembrie 2017, adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, declară recurs în anulare și invocând temeiul prevăzut de art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, solicită casarea sentinței Tribunalului militar al diviziei nr.359 pușcași Iarțevo din 13 ianuarie 1945, încetarea procesului penal și reabilitarea lui Grosu Semion Anastasievici, în temeiul art. 3 din Legea Republicii Moldova din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, precum și, din motivul că, în materialele dosarului nu au fost administrate probe veridice

care ar demonstra săvârșirea de către Grosu S. a infracțiunii prevăzute de art. 19-58-1 „b” Cod penal al RSFSR, adică pentru tentativă de trădare de patrie. Judecata nu a stabilit că acțiunile inculpatului erau îndreptate împotriva potențialului militar, independenței statale sau inviolabilității teritoriale a URSS, așa cum prevede dispoziția art.58-1 „b” Cod penal al RSFSR.

Afară de aceasta, inculpatul Grosu S. a fost condamnat nefondat și în baza art. 19-58-8 CP al RSFSR, deoarece în declarațiile lui și ale martorilor audiați în timpul anchetei preliminare, lipsesc date precum că chema ori se pregătea să săvârșească un act terorist în privința unui reprezentant al puterii sovietice.

Concomitent, instanța de judecată a încălcat în mod flagrant dreptul inculpatului la apărare, examinând cauza penală în lipsa apărătorului, a cărui participare în cazul dat era obligatorie.

Consideră că condamnarea lui Grosu Semion constituie un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, deoarece a fost încălcat dreptul inculpatului la un proces echitabil.

4. Judecând argumentele invocate în recurs în raport cu materialele cauzei și cu prevederile legii penale, Colegiul penal consideră că recursul declarat urmează a fi admis cu casarea hotărârii judecătorești atacate, încetarea procesului penal și reabilitarea condamnatului din următoarele considerente.

Potrivit art. 452 alin. (1), coroborat cu art. 453 alin.(1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile după epuizarea căilor ordinare de atac. Hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

Articolul 6 alin. (1) pct. 44) Cod de procedură penală, stipulează că prin viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată se înțelege încălcarea esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale.

La 30 decembrie 1992 a intrat în vigoare Legea nr. 1225-XII din 08.12.1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Colegiul penal menționează, că potrivit art. 3 al Legii nominalizate, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilite în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice pe teritoriul actualei Republici Moldova, precum și pe teritoriul altui stat, inclusiv cele care au fost condamnate pentru „trădare de patrie” și „agitație antisovietică”, în temeiul art. 54-1 „a”, 54-1 „b” din Codul penal al RSSU și 58-10 alin.2 Cod penal al RSFSR.

Sub acest aspect, instanța de recurs reține că, Grosu Semion a fost condamnat la 13 ianuarie 1945, prin sentința Tribunalului militar al diviziei

nr.359 pușcași Iarțevo, pentru tentativă de trădare de patrie și tentativă de a săvârși un act terorist în privința unui reprezentant al puterii sovietice, fără a-i fi respectat un proces echitabil.

Ținând cont de cele constatate și de prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal găsește prezente în speța dată motive întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Grosu Semion, cu casarea acesteia și, în temeiul prevederilor art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, cu încetarea procesului penal, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală, și reabilitarea condamnatului.

În contextul celor expuse, Colegiul penal concluzionează că recursul în anulare declarat de procuror este întemeiat și pasibil admiterii.

5. În conformitate cu art. 457 alin. (3), 453 alin. (1), 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursul în anulare declarat de Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, casează total sentința Tribunalului militar al diviziei nr.359 pușcași Iarțevo din 13 ianuarie 1945, în cauza penală în privința lui **Grosu Semion Anastasievici**, condamnat în baza art.19-58-1 „b” și art.19-58-8 Cod penal al RSFSR, cu încetarea procesului penal, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală și dispune reabilitarea acestuia.

Decizia este irevocabilă.

Publicată integral la **19 decembrie 2017**.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Toma Nadejda

Timofti Vladimir

Alerguș Constantin

Țurcan Anatolie